

Sinä ja syrjintä

Suomi Eteenpäin Ilman Syrjintää

Mitä syrjintä on?

Syrjintä tarkoittaa sitä, että henkilöä kohdellaan eriarvoisesti esimerkiksi etnisen alkuperän, sukupuolen, iän, uskonnon, vamman, seksuaalisen suuntautumisen tai sukupuoli-identiteetin vuoksi. Syrjintää on muun muassa se, että!

- henkilö ei saa palvelua ravintolassa etnisen alkuperänsä vuoksi.
- työhönottossa edellytetään täydellistä suomen kielen taitoa, vaikka se työn tekemisen kannalta ole välttämätöntä.
- seksuaalivähemmistöön kuuluvaa henkilöä nimitellään
- pyörätuolia käyttävä henkilö ei portaiden vuoksi pääse sisälle kirjastoon tai kauppaan

Sinulla on oikeus viedä asiaasi eteenpäin!

Lähes jokainen meistä on joskus kokenut syrjintää - tiedostaen tai tietämättään.

Useimmat syrjintää kokeneet henkilöt eivät tee syrjinnästä rikosilmoitusta tai kerro siitä valvoille viranomaisille. Näin syrjintä voi jatkua kaikessa rauhassa. Nykyisen lainsäädännön perusteella moni syrjintää kokenut voi kuitenkin viedä asiaansa eteenpäin. On tärkeää muistaa, että jokainen käsitelty syrjintätapaus toimii syrjintää ennalta ehkäisevästi.

Ilmoita syrjinnästä viranomaisille

Syrjintä on rikos! Mitä enemmän viranomaisille tehdään ilmoituksia syrjinnästä, sitä paremmaksi syrjinnän tunnistaminen ja neuvontajärjestelmät kehittyvät. Sinäkin voit siis omalla toiminnallasi edesauttaa sitä, että syrjintää kokevat henkilöt saavat asianmukaista neuvontaa, tukea ja korvausta.

Syrjinnästä voi tehdä rikosilmoituksen poliisiasemalla. Poliisi voi myös antaa sinulle tietoa muista mahdollisuuksista toimia syrjintää vastaan tai hankkia lisätietoja ja neuvontaa.

Tutkintapyyntö poliisille on ensimmäinen askel hakea oikeutta, mutta se ei suinkaan ole ainoa tapa toimia. Esimerkiksi etniseen alkuperään perustuvaan syrjintään voivat puuttua vähemmistövaltuutettu ja syrjintälautakunta.

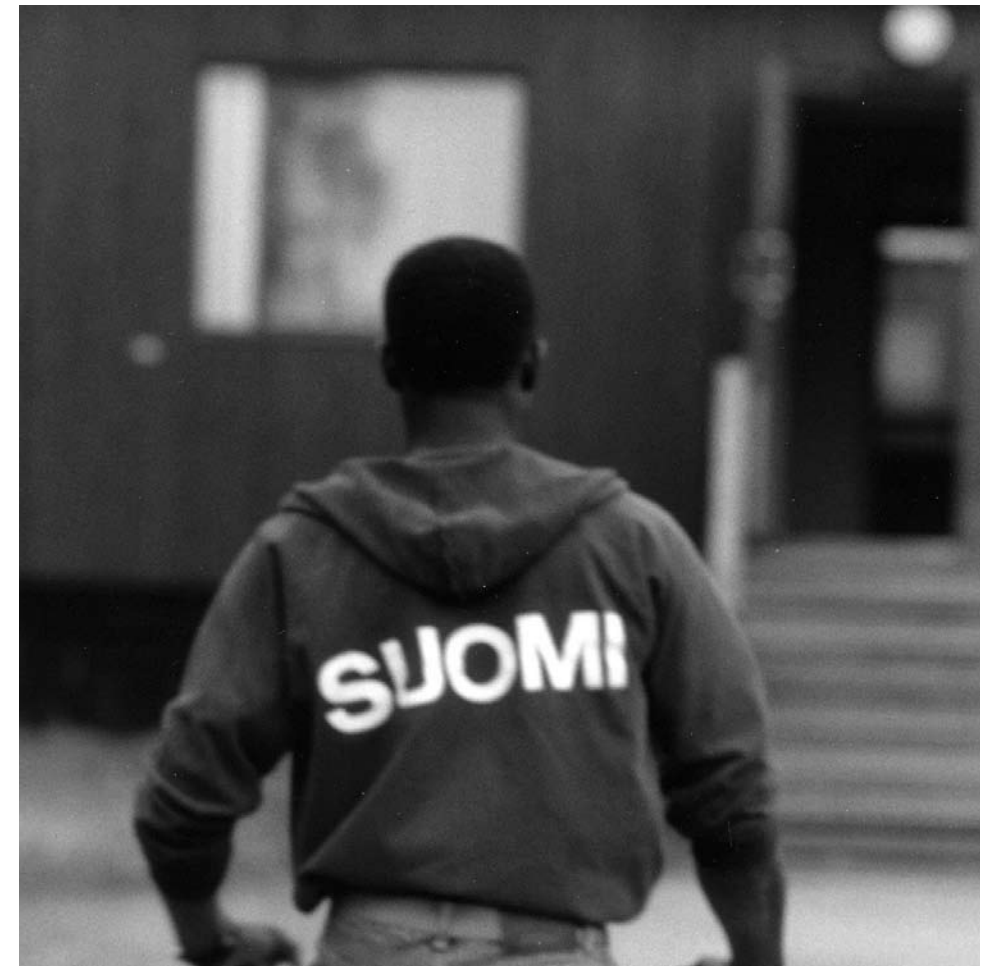
Kaikki työelämään liittyvä syrjintä kuuluu työsuojelupiireille, tapahtui se millä perusteella tahansa. Lisäksi työsyryjinnästä voi tehdä rikosilmoituksen poliisille. Tasa-arvovaltuutettu valvoo naisten ja miesten välisen tasa-arvon toteutumista sekä sukupuolivähemmistöjen oikeuksia.

1) On huomattava, että syrjintä muuttaa muotoaan yhteiskunnan muutosten myötä, siksi esimerkit eivät pyri esittämään kattavaa kuvaa syrjinnän eri ilmenemismuodoista.

Neuvontaa ja tukea

Syrjinnästä voi olla kielteisiä taloudellisia, henkisiä ja sosiaalisia seurauksia. Sen lisäksi, että haet oikeutta asiaasi, voit saada myös keskusteluapua ja käytännön neuvoja sekä syrjintäasioissa toimivilta viranomaisilta että järjestöiltä. Käytännön apua tarjoavat ensisijaisesti kuntien sosiaali- ja terveystoimet, mutta myös esimerkiksi seurakuntien diakoniatyö. Keskusteluapua voi saada myös SOS -keskukselta (www.mielenterveysseura.fi/sos-keskus) sekä muilta järjestöiltä.

Tietoja neuvonta- ja tukimuodoista saat viranomaisten Internet-sivuilta. Hallintolain ja yhdenvertaisuuslain nojalla viranomaisilla on velvollisuus neuvoa syrjinnän kohteeksi joutuneita henkilöitä. Monella paikkakunnalla ei ole erityisesti syrjintäasioiden neuvontaan perehtynyttä henkilökuntaa, mutta kaikki viranomaiset kuitenkin antavat tietoa siitä, minne kannattaa seuraavaksi olla yhteydessä.

Neuvontaa ja lisätietoja antavia tahoja:

Syrjintäperuste	Neuvontaa antava taho	Yhteystiedot
Kaikki syrjintäperusteet	Paikallispoliisi Rikosuhripäivystys Ihmisoikeusliitto	www.poliisi.fi www.rikosuhripaivystys.fi www.ihmisoikeusliitto.fi
Työsyrjintä (kaikki syrjintäperusteet)	Työsuojelupiirit	www.tyosuoja.fi
Etninen alkuperä tai kansalaisuus Romanit saamelaiset	Vähemmistövaltuutettu Pakolaisneuvonta Romaniasian neuvottelukunta Saamelaiskäräjät	www.vahemmistovaltuutettu.fi www.pakolaisneuvonta.fi www.romani.fi www.samediggi.fi
Sukupuoli	Tasa-arvovaltuutettu	www.tasa-arvo.fi
Sukupuoli -identiteetti	SETA ry, Transtukipiste, Tasa-arvovaltuutettu	www.seta.fi www.transtukipiste.fi www.tasa-arvo.fi
Seksuaalinen suuntautuminen	SETA ry	www.seta.fi
Vammaisuus	Valtakunnallinen vammaisneuvosto Kynnys ry Invalidiliitto (vammaisfoorumi)	www.vane.to www.kynnys.fi www.invalidiliitto.fi
Ikä Vanhuus Nuoruus	Vanhustyön keskusliitto Nuorisosiain neuvottelukunta	www.vanhustyonkeskusliitto.fi www.minedu.fi/nuora

Yhteystietoja

Oikeusministeriö pitää yllä oikeusapuohjausta (www.oikeus.fi), joka voi myös auttaa eteenpäin erilaisissa oikeudellisissa ongelmissa.

Oikeusaputoimistot voivat myöntää oikeudellisen asian hoitamista varten avustajan kokonaan tai osittain valtion varoilla. Oikeusapu myönnetään Suomessa asuville henkilöille heidän varallisuudestaan ja tuloistaan riippuen. Apu kattaa kaikki oikeudelliset asiat. Lisätietoa ja yhteystietoja saa oikeusministeriöstä (www.oikeus.fi).

Lisätietoa syrjintään liittyvistä kysymyksistä ja lainsäädännöstä sekä yhteystietoja eri viranomaisiin ja järjestöihin löytyy internetistä osoitteesta: www.yhdenvertaisuus.fi / www.equality.fi